
**KENYA NATIONAL EXAMINATION COUNCIL
REVISION MOCK EXAMS 2016
TOP NATIONAL SCHOOLS**

**KENYA HIGH SCHOOL SCHOOL
KISWAHILI
KARATASI YA 2
MWONGOZO WA KUSAHIHISHA**

SCHOOLS NET KENYA
Osiligi House, Opposite KCB, Ground Floor
Off Magadi Road, Ongata Rongai | Tel: 0711 88 22 27
E-mail: infosnkenya@gmail.com | Website: www.schoolsnetkenya.com

**KENYA HIGH SCHOOL KCSE TRIAL AND
PRACTICE EXAM 2016**

102/2

Karatasi ya 2

MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

A: Ufahamu

1. Hatetereki anapoishiwa abadilishe wazo kuhusu shule ya ndoto lake.
2. Uamuzi wa kutohama kutoka shule hii hata baada ya kuona yaliyompata. 2 x 1 = 2

B: Shule ya binafsi

1. Alitunzwa kama kikembe.
2. Walimu waliomfunza walitamka kimombo kwa njia bora.

Shule ya upili

Matamshi ya walimu yaliathiriwa na lugha ya asili. Walimu wasiojali uelewa wa wanafunzi.
Wasioshughulika wasipofanya kazi za ziada. zozote 3 x 1 = 3

C: Mitaa walikoishi

- Uamuzi wa kununua nyumba Karen.
- Kuruka hadi pwani.
- Mama yake kumiliki jumba katika shamba la ekari.
- tatu ufuoni.

zozote 3 x 1 = 3

D:

- Mwanafunzi kukosa viatu.
- Chakula duni katika shule hii.
- Idadi ya wanafunzi katika darasa.
- Kushambuliwa na wadudu.
- Kuongozwa na mvulana wa alama 253.

zozote 3 X 1 = 3

E:

- Uhuishi - Tumbo la gari.
- Misemo - Ragba ya mkanja.
- Takriri - Sikujua.
- Methali - Mgeni njoo mwenyeji apone.

2 x 1 = 2

F:

- Alimstahi - Heshimu.
- Kughairi - badilisha.
- Kunighasi - kunikasirisha. 3 x 1 = 3
- Katika sehemu ya ufahamu adhibu ifuatavyo.
 $1 \frac{1}{2} \times \text{makosa 6 ya hijai} = 3$
 $\frac{1}{2} \times \text{makosa 6 ya sarufi} = \underline{3}$
Jumla 6

Ufupisho (Alama 15)

a) Ni nini maoni ya mwandishi kuhusu suala la ugaidi?

- Tunapinga na kulaani visa vya ugaidi.
- Ugaidi ni kitendo cha kinyama kinachotekelezwa na watu waliokosa ubinadamu.
- Ugaidi hauna uhusiano na dini yoyote.
- Polisi wanazembea katika kuzuia matendo ya kigaidi.
- Polisi wabuni njia mbadala ya kukabiliana na ugaidi badala ya kunasa raia wasio na hatia.
- Wakenya wasio na makosa huteswa na kuuawa kinyama.
- Magaidi wana haki ya kulindwa kikatiba. (hoja zozote $7 \times 1 = 7$)

– **b) Ufupisho wa aya mbili za mwisho**

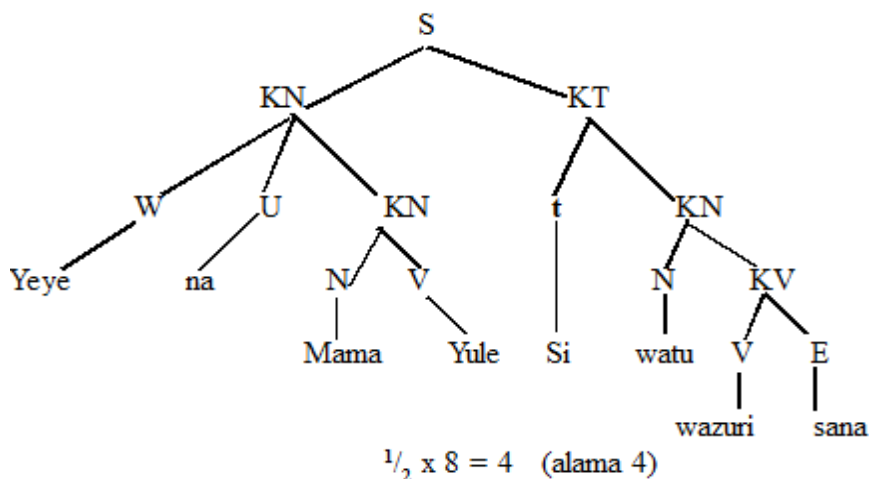
- Raia wasio na hatia hunaswa.
- Hurundikwa kwenye seli na kuachiliwa huru kama wameteseka.
- Huu ni ukiukaji wa haki za binadamu.
- Hii ni hula ya polisi kujionyesha kuwa wanafanya kazi.

- Magaidi huendeleza shughuli zao.
- Polisi wanapaswa kubuni njia zitakazowapa. (Mwelekeo mwafaka zaidi kuhusu wahalifu ili waweze kuwafuatilia)

MWONGOZO

WA KUSAHIHISHA MATUMIZI YA LUGHA.

- a) i) Leta!
ii) Njoo! 2x 1
- a) i) nami
ii) Alipigiwa **na** mama yake 2x1
- c) i) Mwalimu amesema ya kwamba kishazi tegemezi
Watoto wengi wamekuwa wahuri kishazi huru $\frac{1}{2} \times 2$
ii) Ikiwa nitamwona mama sokoni - kishazi tegemezi
Nitamweleza kila kitu - kishazi huru $\frac{1}{2} \times 2$
- d) A Nafsi ya tatu umoja
L Mzizi
a kiishio
ni kiambishi kiulizi $\frac{1}{2} \times 4$
- e) Chisha
Tukio la Tsunami liliwachisha wanadamu wote 3 x 1
- f) Tungali tunasoma - kadiria jibu la mtahiniwa lazima atunge sentensi 2x1
- g) ghuna - sauti nzito
Sauti inayotetemesha nyuzi za kutamkia
si ghuna - sauti hafifu
Hakuna mtetemeko 1 x 2

- i) i) /L/
-Kitambaza
-Hutamkiwa ufiziri
- ii) - Ni konsonati
- Ni kipasuo kwamizo
- Sauti sighuna
- Ni ya kaakaa na ufizi
- J) Tumbukia majini chumbwi!

- K) Mwanafunzi alimwambia, “Tafadhali, mwalimu, usiniadhibu wakati huu” **au** “Tafadhali, mwalimu, usiadhibu wakati huu” **au** mwanafunzi alimwomba mwalimu, “Tafadhali, usiniadhibu wakati huu.
2x1
- L) Kwa utaratibu
jana jioni 1x3
- m) Riwaya – kipozi
kalamu – ala
Mwalimu - kitondo
- n) Rashia k.m Alijirashia marashi ya rihi ya peponi.
boresha km. Ni vyema kuboresha matamushi yako 1x 2
- o) ingineo - zaidi ya
ingineo - ziada 1x 2
- p) Mtoto gani aliyepiga kelele darasani.
Mtoto gani ambaye alipiga kelele darasani. 2 x 1
- a) Shoka - kifaa cha kupasua kuni
choka - Hisi machovu
shoga - Rafiki wa kike wa mwanamke
Jamila alihimizwa na shoga yake atoroke iwapo amechoka na ndoa yao lakini akamwambia atamkata
kwa shoka 3 x 1
Nani kuku? Sosi tamu leo. Mate ndo..... ndo..... ndo..... Ukikimanga hutaona daktari kwa miaka
..... Ng’ombe je?.....
- a) Eleza sajili inayorejelewa katika dondoo hili
sajili ya mkahawani / hotelini (1x 2)
- b) Andika sifa za sajali hii. Ukitoa mifano ndani na nje ya muktadha huu.
- Matumizi ya maneno au kauli ambazo katika mazingira mengine haziwezi kuwa na maana nani kuku?
Ng’ombe je?
 - Matumizi ya msamiati maalumu wa hotelini kwa mfano,
i) Karanga ii) ‘Ng’ombe’ iii) Chipo iv) Chapo
 - Lugha ya ucheshi na utani
 - Matumizi ya misimu ukikimanga / surwa
 - Kuchanganya ndimi
 - Lugha isiyo sanifu k.m Ukimanga
 - Tanakali km. mate ndo... ndo... ndo...
 - Matumizi ya sentensi fupi 8x 1